

Nieuwsbrief Protestantse Gemeente Haarlem Centrum

Februari 2024

De mens als rentmeester?

Hoe verhouden wij ons tot de natuur? Die vraag komt veel aan bod in de Groene Kring. Samen lezen we 'Groene Theologie' van Trees van Montfoort. Het is een pittig boek. Het theologische gehalte ligt hoog, evenals de informatiedichtheid. Maar we slaan ons er doorheen, want we beseffen: hierover nadenken is relevant. Willen we als kerk en als mensen in de christelijke traditie kunnen reflecteren op de ecologische crisis, dan hebben we woorden nodig. En Trees van Montfoort helpt ons hierbij.

Een van de woorden die altijd opduikt, als het over de mens en de niet-menselijke natuur gaat, is het woord 'rentmeester'. God heeft de aarde aan de mens gegeven om te gebruiken en te verzorgen. En de mens heeft de opdracht om, naar het beeld van God, liefdevol te heersen over de aarde, als een rentmeester. Voor veel mensen uit de christelijke traditie verwoordt dit precies hoe ze als mensen tegenover de schepping staan.

Samen met Trees van Montfoort onderzochten we de term. We sloegen de bijbel open op zoek naar teksten waar de term gebruikt wordt. Al gauw kwamen we er achter dat de term zoals we die gebruiken, doorklinkt in Genesis, Psalm 8 en Psalm 24. Maar de term 'rentmeester' zelf komt niet voor in die teksten.

In het Nieuwe Testament komt het woord wel voor, vooral in de gelijkenissen van Jezus. Het verwijst naar iemand die over een bepaald vermogen is aangesteld. Het wordt dus gebruikt als een economische term. Jezus gebruikt de term nergens over de relatie tussen mens en natuur.

We beseften daarmee dat rentmeesterschap als term om de plaats van de mensen aan te geven in de relatie tussen God en de wereld geen Bijbelse term is, maar een theologische.

En die theologische term komt bij Calvijn vandaan. Calvijn introduceert het woord vanuit de gedachte dat je als mens matig moet zijn en verantwoordelijk voor je persoonlijke bezit, want het bezit behoort eigenlijk God toe en je mag het slechts beheren als een rentmeester. Hij trekt dat idee door naar de natuur. De natuur behoort volgens hem God te toe, en de mens staat tussen die schepping en God in, en heeft de opdracht de schepping tijdelijk goed te beheren.

Calvijn leefde in een heel andere tijd dan wij. God is voor een aanzienlijk deel uit het wereldbeeld verdwenen. De vraag is of je deze term zo van hem kunt overnemen. Ons mens- en wereldbeeld verschilt nogal van het zijne. In onze seculiere wereld is de mens die de aarde beheert stilaan eigenaar geworden. Doordat rentmeester een economische term is, wordt met de term de relatie tussen mens en wereld verkleind tot een economische: de natuur als hulpbron en handelswaar, onder controle en

afhankelijk van mensen. Alsof de niet-menselijke natuur geen intrinsieke waarde heeft.

Uiteraard is er ook wat te zeggen voor het begrip rentmeesterschap. Het is namelijk een heel verbindende term. Het verbindt zoals gezegd de mens met zowel God als de natuur. Maar het heeft ook nadelen: de term suggereert dat de rentmeester aan de kant van de eigenaar staat en zelf geen onderdeel is van wat hij beheert. Alsof de mens niet óók natuur is. De term schept dus grote afstand tussen mens en wereld. En juist die afstand is een van de oorzaken van de huidige milieuproblemen.

Ik denk dat je, samen met Trees van Montfoort, kunt concluderen dat rentmeesterschap, als term voor de verhouding van mens en natuur in onze context, niet voldoet. Het past te goed in ons economisch-technisch plaatje. Het wekt een hiërarchisch beeld van God boven de mens, de mens boven de schepping. Het legitimeert een wereldbeeld dat mede de oorzaak is van de ecologische crisis.

“Maar”, zeiden we bij de Groene Kring, “rentmeesterschap is toch juist een term die veel mensen tot goede acties heeft aangezet?” Ja, dat vonden we allemaal. Het is misschien wel streng om een term te ‘cancelen’, dat wilden we niet. Maar misschien is het mooi om er een andere term naast te zetten. Een term die minder economisch is, meer de verbondenheid van de mens met de natuur benadrukt en de verbondenheid van de natuur met God buiten de mens om. Er werden verschillende termen genoemd: zorg voor de schepping, deelnemerschap, medeschepper, medeschepsel. We waren niet tevreden. Aan al die termen kleven weer andere nadelen.

Thuisgekomen na de Groene Kring vervolgde ik het gesprek met Stefan, mijn man. Hij vertelde mij dat er binnenkort een nieuw boek uitkomt van het Nederlands – Vlaams Bijbelgenootschap: ‘Hemels groen’. Een boek vol groene exegese, daar kan ik wel blij van worden. Evenals het woord dat hij, geïnspireerd door zijn collega’s van het NBG, naast het rentmeesterschap zette: bondgenoot. Daar klinkt het woord ‘verbond’ in door. Een afspraak die God in de Bijbel vaak maakt met zowel mensen als met de natuur. De mens als bondgenoot van al wat leeft. Dat spreekt tot mijn groen gelovige verbeelding!

Trees van Montfoort gaat in 2025 bij ons in de eredienst een keer voor. Iets om in de gaten te houden!

Ds. Willemijn

OVERZICHT KERKDIENTEN

Zondag 4 februari Nieuwe Kerk 10.00u	ZWO-dienst, met ds. Sietse van Kammen, ds. Sabine du Croo de Jongh en ds. Willemijn van Dijk. M.m.v. de Oude Bavo Cantorij Crèche, kindernevendienst
Zondag 11 februari Ontmoetingskerk 10:00u	Pastor. Joost van den Bogert Crèche, kindernevendienst, OJ

Woensdag 14 februari Grote of St.-Bavokerk 19:00u	Aswoensdagviering met ds. Tom de Haan en ds. Willemijn van Dijk
Zondag 18 februari Oosterkerk 10:00u	Ds. Tom de Haan Crèche, kindernevendienst
Zondag 25 februari Nieuwe Kerk 10:00u	Ds. Anette Sprotte Crèche, kindernevendienst, OJ
Zondag 3 maart Ontmoetingskerk 10:00u	Ds. Egbert de Lint Crèche, kindernevendienst

BIJ DE DIENSTEN

ZWO dienst zondag 4 februari

4 februari wordt een speciale zondag. Het is 15 jaar geleden dat we de eerste ZWO-koffiemorgen hadden. De opbrengst ging toen naar Kenia, het ADC (Africa Divine Church). Inmiddels lopen er prachtige projecten in Tanzania. In de eerste week van november heeft Hans van Driel ons, mij en ArieJan van der Schaaf, meegenomen op een werkbezoek in Tanzania. We hebben hem daar hard aan het werk gezien. Twee geweldige Ngo's helpen hem daar om juiste plekken te vinden om kleuterscholen te bouwen. Samen met de toekomstige ouders van de kleuters worden de kleuterscholen gebouwd.

Zondag 4 februari willen we vieren dat we al 15 jaar zulke geweldige projecten ondersteunen. Er zal veel aandacht zijn voor de lopende projecten daar. Mogelijk krijgen we ook een warme groet van Dafrosa Itemba van Tawref. We hopen de dienst een Afrikaans tintje te geven en er zal beeldmateriaal zijn.

Aswoensdagviering 14 feb

Ook dit jaar is er op Aswoensdag (én Valentijnsdag), woensdag 14 februari, weer een kleine viering in het koor van de Grote of St.-Bavokerk.

Op deze dag begint in het kerkelijk jaar de tijd van de veertig dagen voor Pasen, de vastentijd. Voor sommigen is het als eerste dag ná het feest van Carnaval een dag die begint met een kater. Maar in elk geval is het ook dé dag waarop je als mens even stil kunt staan bij datgene waar we vaak liever niet aan denken: dat ook óns eigen leven eindig is. Daarom klinken tijdens deze viering ook de woorden: *gedenk, mens, dat je stof bent, en tot stof zult terugkeren*. Als je wilt kun je van de voorgangers een askruisje op je voorhoofd getekend krijgen als symbool dat we getekend zijn door het kruis van Jezus.

Ds. Willemijn van Dijk en stadsdominee Tom de Haan leiden samen deze viering. Stadsorganist Anton Pauw bespeelt het Flentrop orgel.

Woensdag 14 februari | 19.00 – 19.30 uur

In het koor van de Grote of St.-Bavokerk

Entree via de hoofdingang | Grote Markt 22

Gospel in de veertigdagentijd

Ontdek de kracht van samen gospel zingen onder de bezielende begeleiding van artiest Elisha Amonoo-Neizer. Tijdens vier zondagavonden maak je kennis met traditionele gospelliederen. Ook crossovers met soul en hedendaagse songs met een warm gospelsound komen aan bod. Dit alles in het prachtige hoogkoor. Elke avond worden er andere nummers gezongen.

Aansluitend op deze vier avonden begeleidt Elisha op donderdag 28 maart een samenzangmoment tijdens de Witte Donderdagmaaltijd in de Grote of St.-Bavokerk. Dus wie straks bij de maaltijd aanschuift mag óók onder zijn leiding mee gospel zingen.

Deze workshops worden in samenwerking met Stadsklooster Haarlem georganiseerd. Je kunt je opgeven per avond, of alle vier de avonden. De kosten zijn 20 euro per avond of voor vier avonden 65 euro, voor mensen met een Haarlem- of Zandvoortpas kun je gratis deelnemen. De avonden zijn voor iedereen, jong en oud, zonder of met zangervaring.

[Meer info](https://stadskloosterhaarlem.nl/activiteit/gospel-zingen-20240303/) of op <https://stadskloosterhaarlem.nl/activiteit/gospel-zingen-20240303/>

UIT DE WIJKKERKENRAAD

Deze eerste terugkoppeling van de kerkenraadsvergadering in het nieuwe jaar betreft de vergaderingen in december en januari. De decembervergadering stond voor een belangrijk deel in het teken van de voorbereidingen voor de adventsperiode en de kerstvieringen, maar er zijn ook andere zaken besproken.

In de eerste plaats is besloten om eens in de twee jaar een bijeenkomst te organiseren om alle vrijwilligers te bedanken voor hun inzet voor onze wijkgemeente. De uitnodiging zal naar de gehele gemeente gaan en iedereen die zich uitgenodigd voelt is welkom! Voor de organisatie zal ad hoc een aantal vrijwilligers worden gevraagd, die met de bijeenkomst dan meteen weer bedankt kunnen worden voor hun inzet! De eerste bijeenkomst zal in 2025 worden georganiseerd.

Jeugdpastor Peter heeft verslag gedaan van zijn eerste bezoek aan gezinnen met kinderen. Peter heeft ook in de Bavo gegeten met een aantal tieners en dit zal op verzoek van de tieners vaker worden gedaan.

We hebben in december ook besloten om vast te houden aan het beleid dat in geval van overlijden van een gemeentelid alleen een e-mailbericht naar de gemeenteleden zal worden gestuurd als het overlijden en de uitvaart tussen twee zondagse vieringen in valt. Het is wel de bedoeling dat er altijd een bericht van overlijden in de gemeenteapp wordt gedeeld.

In de vergadering van januari hebben we de tijd genomen om de adventsopenstelling en de kerstvieringen te evalueren. Dankzij de inzet van vele vrijwilligers en professionals konden we terugkijken op heel mooie, goed bezochte Kerstvieringen en een adventsopenstelling met een mooi programma dat heel veel mensen naar de Bavo heeft getrokken!

Het pastorale team heeft een meer duurzaam alternatief gepresenteerd voor de bloemengroet. Vanwege de milieubelasting van bloemen is het voorstel overgenomen om in plaats van bloemen een kaars te geven. De kaarsen worden gemaakt door een Haarlemse kunstenaar van restanten van paaskaarsen uit kerken in heel Nederland. De kaars zal in de dienst worden aangestoken en net als nu de bloemen, na de dienst naar een gemeentelid worden gebracht als groet van de gemeente. Het is de bedoeling om met de kaarsengroet te starten in de viering op Eerste Paasdag. Een alternatief voor de bloemen in het liturgisch centrum zal nog verder worden uitgewerkt.

Ouderenpastor Esther zal samen met ds. Willemijn een bijeenkomst organiseren voor alle gemeenteleden die sinds afgelopen jaar 80 zijn geworden of dat dit jaar nog hopen te worden. Het is de bedoeling om dat feit samen te vieren. Daarnaast markeert de bijeenkomst dat de pastorale zorg bij de leeftijd van 80 jaar overgaat van predikant naar ouderenpastor.

Ten slotte is de kerkenraad geïnformeerd over de bespreking van een afvaardiging van de Zomeravonddienstcommissie met het moderamen. Het afscheid van twee zeer getrouwe commissieleden was aanleiding van de commissie om de opdracht aan de kerkenraad terug te geven. In goed overleg is met elkaar afgesproken om voor het komende seizoen, naast de drie avonden die samen met het Stadsklooster worden ingevuld, toch drie reguliere Zomeravondvieringen te organiseren. Eén van deze vieringen zal met de Oude Bavo Cantorij zijn. Het is de verwachting dat de organisatie op deze manier voor de commissie nog behapbaar is. Ook is afgesproken om ondertussen na te denken over de toekomst, waarbij ook de mogelijkheid van een andere invulling openligt. We hopen dat de binnenkort te werven programmamaker/-manager voor de Bavo daarbij een rol zal kunnen spelen.

Stéphan Thijs, voorzitter wijkkerkenraad

PERMANENTE EDUCATIE DS. WILLEMIJN

Zorg voor de ziel

Als predikant is het belangrijk om in contact te blijven met je ziel en haar te laten voeden. Je bent als predikant je 'eigen instrument'. Daarmee bedoel ik te zeggen dat je je hele persoon inzet voor het werk in de kerk. Bezig zijn met gemeenteopbouw, bestuur, zielzorg voor anderen is prachtig, maar dat gaat niet als je ook geen ruimte maakt voor wat er in je eigen ziel zich afspeelt.

Daarom zal ik het komende jaar mee gaan doen aan een programma van de Permanente Educatie van de Protestantse Theologische Universiteit (PThU) 'Zorg voor de ziel'.

Het komt voor mij op een mooi moment. Ik mag even wat afstand nemen en kijken hoe mijn theologische ontwikkeling is geweest tot nu toe en welke nieuwe dingen er op mijn pad zijn gekomen. Wat betekent bijvoorbeeld de Groene Theologie voor mijn denken? Wat heeft de ruim vijf jaar in Haarlem voor impact op mijn denken over de kerk en geloof? Op welke manier voed ik mij in het dagelijks leven en ook hoe zet ik dat in voor mijn werk?

Het zijn langzame vragen. Dat vraagt tijd en aandacht. Daarom ben ik verdeeld over het jaar zes keer twee nachten te vinden in de Abdij van Berne in Heeswijk. Tijdens die dagen ben ik minder goed bereikbaar. De eerste bijeenkomst is van 4 tot 6 maart.

Uiteraard zal ik bij tijd en wijle jullie op de hoogte houden wat ik zoal doe en leer. En wellicht ontstaat er nieuwe inspiratie!

Ds. Willemijn

VANUIT HET PASTORAAL TEAM

In memoriam: Arend Jan Fiechter

Op zaterdag 30 december 2023 is Arie Fiechter onverwacht op een leeftijd van 89 jaar overleden.

Arie was geboren en getogen in Haarlem. Sinds mei 2023 woonde hij in het Huis in de Duinen in Zandvoort. Zijn vader was onderhoudstimmerman en ook Arie heeft zijn hele werkzame leven als onderhoudstimmerman gewerkt. Arie was geen prater, maar hij had gouden handen en was een echte klusser. Naast zijn werk was hij vooral een zorgzame en lieve echtgenoot, vader en opa. Toen zijn vrouw Jannie Steenke in 2009 overleed, was dat een groot verlies voor hem.

Arie hield enorm van de natuur, van fietsen, fotograferen en van orgelmuziek. Hij was een vaste bezoeker van de orgelconcerten in de Bavo en ook is hij vrijwillig molenaar geweest. Vandaar dat op de voorkant van zijn rouwkaart molen de Adriaan én de Grote Bavokerk zijn afgebeeld.

Op vrijdag 5 januari heeft de afscheidsdienst van Arie plaatsgevonden, in de aula van de Algemene Begraafplaats aan de Bergweg in Bloemendaal. Onze gebeden gaan uit naar dochters Anita en Arjanne, schoonzoon Gerard en kleinkinderen Gertjan en Marleen nu ze hun geliefde vader en opa moeten missen.

Terugblik theemiddag januari

Op donderdag 18 januari startten we het nieuwe jaar goed bij de theemiddag met een interessante middag over gedichten van Martinus Nijhoff. Gemeentelid Willy Geursen wist ons van alles te vertellen over het leven van Nijhoff, en samen bespraken we onder andere zijn beroemde gedicht 'De moeder, de vrouw'. Dit gedicht, een sonnet, zo leerden we, leverde boeiende gesprekken op. Moeten we het gedicht bijvoorbeeld letterlijk nemen, of zit er ook iets van symboliek in? Hoe moeten we de woorden interpreteren? Welke rol speelde de moeder van Nijhoff in zijn leven, en daarmee ook in zijn gedichten? Maar ook thema's als rouw om een geliefde en geloof kwamen ter sprake. En dat is misschien ook wel het geheim van goede poëzie: dat het gelaagd is en verschillende levensvragen en -thema's aanraakt. Kortom: dit was een goed begin van het nieuwe jaar. Het smaakte naar meer!

Theemiddag 15 februari

Het is weer eens tijd om het wijkgebouw om te toveren tot klein filmhuis! Na het succes van de documentaire over oud-Haarlem die we vorig jaar keken, kijken we op donderdag 15 februari een documentaire van Andere Tijden over de jaren '70. Nieuws, muziek, sport, hoogte- en dieptepunten: het komt in deze documentaire allemaal voorbij. Het belooft een boeiende middag te worden waarin we even 'terug in de tijd' gaan. Wees welkom om mee te kijken, van 14.00-15.30u in het wijkgebouw.

Vakantie

In de voorjaarsvakantie, 17-24 februari, zoeken wij het Waddeneiland Texel weer op. Tijd voor het gezin en de natuur. Bij dringende pastorale gevallen is pastor Esther van Bijsterveld aanwezig.

Ds. Willemijn

Dank

Wij zijn ontroerd en dankbaar voor de vele blijken van medeleven die we ontvingen na het overlijden van onze moeder, Emy van den Dool - Hoogkamer, op 22 november 2023. We wisten dat de gemeente belangrijk voor haar was en hebben nooit ten volle beseft hoe belangrijk zij voor de gemeente is geweest. Het weten dat ze in vele harten voortleeft, doet ons goed. We missen haar.

Dorien van den Dool, Heleen en Jeroen Kleinhout

VANUIT HET JEUGDWERK

Kids & Kerk - 28 februari, 6 maart, 13 maart, 20 maart & 27 maart

De cursus Kids & Kerk bieden we in blokken aan. In het eerste blok van dit seizoen leefden we in de adventsperiode naar het kerstfeest toe. Nu komt Pasen eraan en willen we ook met de kinderen in de basisschoolleeftijd naar het paasfeest toelevan. Daarom organiseren we in de veertigdagentijd weer een blok met bijeenkomsten. Dit keer zullen de verhalen over het leven van het kindje Jezus en van de volwassen man Jezus centraal staan!

Deze cursus is een vorm van basiscatechese, waarin wij de kinderen in de basisschoolleeftijd bekendmaken met Bijbelse verhalen, de christelijke traditie en de (liturgische) rituelen. We werken met de vertelmethode Godly Play. Let op, normaliter was de cursus Kids & Kerk voor kinderen in de leeftijd van 8–12 jaar. Dit keer zijn alle kinderen in de basisschoolleeftijd welkom, dus van 4-12 jaar!

We ontmoeten elkaar op de woensdagmiddagen in het wijkgebouw bij de Nieuwe Kerk (Nieuwe Kerksplein 28) van 15.00–17.00u. De data zijn: 28 februari, 6 maart, 13 maart, 20 maart en 27 maart. Wil jullie kind graag meedoen? Aanmelden kan bij jeugdpastor Peter jeugdpastor@pghaarlem.nl of ds Willemijn predikant@bavo.nl

Bezoekronde gezinnen met tieners

Als jeugdpastor ben ik weer terug in Haarlem. Dit is erg fijn en voelt als een warm bad. In het kader van mijn kennismaking met de jeugd van Centrum bezoek ik de gezinnen met tieners. Gewoon voor de gezelligheid, maar ook om vanuit de kerk te horen wat er zoal bij hen leeft, hoe het met hen gaat en met elkaar gedachtes uit te wisselen over geloof en kerk. Inmiddels zijn de eerste bezoeken geweest. Leuk om ineens bij gezinnen thuis te komen! Ik vind het bijzonder om de grote gastvrijheid te ervaren: over het reilen en zeilen van het gezin te horen, met elkaar te delen over hoe kerk en geloof in het gezin, vaak van jongs af aan, vorm hebben gekregen. Inspirerende bezoeken dus waarvan er nog een heel aantal op stapel staan!

Eetgroepen Tieners en Jongvolwassenen - maandelijks

De eetgroep Tieners van Oost en Schalkwijk is doorgesloei naar een jongvolwassene 18+ eetgroep. De drie dames en jeugdpastor komen nu in de Bavo bij elkaar en de verdiepende gesprekken die we eerst hadden, hebben we nu nog steeds!

De OJ'ers komen nu niet alleen maar op zondagen tijdens de kerkdiensten bij elkaar, maar ook eens per maand in de Bavo. We eten met elkaar en wisselen uit wat ons zoals bezighoudt.

Om met elkaar te eten en te koken heb je ook allerlei kook- en eetspullen nodig. Deze waren nog niet in de Bavo. Gelukkig konden de jongvolwasse dames van de oudste eetgroep hun jarenlange ervaring inzetten en allerlei inventaris scoren in de Ikea. Zij weten natuurlijk wat er nodig is om een goede eetgroep te hebben. Zo helpen zij bij het opstarten van een nieuwe eetgroep voor een nieuwe generatie tieners in de Bavo.

PaasChallenge – vrijdag 8 maart

Met de PaasChallenge leef je in de veertigdagentijd toe naar Pasen in de vorm van spellen. Ieder jaar vanuit een ander perspectief en rond een ander thema. Het thema is dit jaar 'Ga mee!' en sluit daarmee aan bij het jaarthema van de Protestantse Kerk. We spelen de PaasChallenge als groep in onze eigen gemeente, net als duizenden andere tieners in heel Nederland. Veel is nog een verrassing op dit moment, maar de komende weken zal er steeds een beetje meer bekend worden over deze spannende, gezellige en vaak hilarische avond.

Dit jaar spelen we de PaasChallenge met de tieners op vrijdagavond 8 maart in het wijkgebouw bij de Nieuwe Kerk. Let op: inloop vanaf 19.15u, want we starten stipt om 19.30u met de Challenge en hopen rond 22.00u klaar te zijn!

Bezoek The Passion – Witte Donderdag 28 maart 2024

Het is al een heuse traditie dat op Witte Donderdag The Passion op tv te zien is. Elk jaar wordt op een andere plaats in Nederland het lijdens-, stervens- én opstandingsverhaal van Jezus, ondersteund door hedendaagse Nederlandstalige muziek, verteld. Misschien is het ook wel een traditie bij jullie thuis om hiernaar te kijken?

Dit jaar is The Passion op Witte Donderdag 28 maart in Zeist. Dit is een stuk dichterbij! Vanuit het jeugdwerk lijkt het ons dan ook gezellig, mooi en bijzonder om met een groep tieners The Passion te bezoeken! We gaan graag met de tieners in de OJ-leeftijd, 12–16 jaar. Het zou fijn zijn als er ook een aantal ouders meegaan om te helpen bij de begeleiding. Specifiekere (reis)informatie volgt snel, maar ben jij nu al enthousiast als tiener of als ouder-begeleider? Meld je vóór 25 maart aan bij jeugdpastor Peter: jeugdpastor@pghaarlem.nl. Voor het eerst gaan wij nu vanuit Haarlem naar The Passion toe, maar wie weet is deze keer wel het begin van een nieuwe paastraditie!

Bezoek Stem in de Stad en Palmpasen

Bovenstaande activiteiten zijn al aardig uitgedacht. Toch staat er eigenlijk nog meer moois op stapel! De tieners hebben zich de eerste maanden van dit seizoen verdiept in de zeven werken van barmhartigheid. Dit project willen we afronden met een bezoek aan Stem in de Stad. Op dit moment zijn we volop in de agenda's aan het puzzelen voor een goede datum. Dit jaar valt Palmpasen op zondag 24 maart. De viering zal, zoals gebruikelijk, in de Lutherse kerk plaatsvinden. De kinderen gaan weer in optocht met hun palmpaasstok naar de Janskliniek. Er zijn allerlei nieuwe ideeën rond deze viering. Houdt de app en de mail dus goed in de gaten, want we komen met onze ideeën in de lucht zodra we meer weten!

VANUIT DE DIACONIE

Traditionele koffiemorgen 4 februari

Graag willen we zondag 4 februari weer geld ophalen voor het ZWO-project in Tanzania. Dat willen doen zoals we al vele jaren gewend zijn.

We willen u vragen iets zoets of hartigs mee te nemen naar de dienst. Het is leuk als u zelf gaat bakken, bijv. lekkere taart, cake of (glutenvrije) koekjes. Hartige hapjes zijn ook heel welkom.

Voor de dienst verzamelen we de meegebrachte waren op mooie tafels. Na de dienst kunt u een heerlijke zoetigheid uitzoeken. Na de koffie kan er een glaasje gedronken worden. Bij dit glaasje kan u een hartig hapje eten. Maar u moet daar wel voor betalen. U kunt een strippenkaart kopen voor

€5,00. Met deze kaart kan u drie heerlijkheden kopen. U kunt ook voor gemak kiezen en een

persoonlijke kaart voor €17,50 kopen. Met deze kaart op naam kunt u onbeperkt zoet en hartige hapjes krijgen. Al het geld dat we met de verkoop ophalen gaat direct naar de projecten in Tanzania. We zijn nog naar hulp bij het uitdelen van de taarten en hapjes!
De Diaconie Haarlem Centrum, Marleen van Anken
marthavananken@gmail.com , 06-47679977

Paasgroetactie 2024

Vanuit de Protestantse Kerk in Nederland sturen gemeenteleden ook dit jaar paasgroetenkaarten aan gedetineerden in Nederland en aan Nederlanders in buitenlandse gevangenissen. De afbeelding op de kaart is gemaakt door een gedetineerde vrouw in Zwolle. Ze beeldt daarmee uit dat Jezus' opstanding de weg opent vanuit het donker naar het licht.

Ook onze gemeente doet mee aan de Paasgroetenactie. De zondagen 11 en 18 februari is er na de dienst gelegenheid om een kaart te schrijven. De kaarten liggen klaar bij de koffie en de diaken van dienst zal aanwezig zijn om de kaarten uit te delen en te helpen. Voor gedetineerden is het bemoedigend als ze een kaart ontvangen, zeker als daar ook iets persoonlijks op staat. Ook al weet u niet precies wie deze kaart ontvangt, u mag ervan overtuigd zijn dat een bemoedigende groet hen erg goed doet. Het is altijd weer een feestelijke gebeurtenis als de kaarten in de kerkdienst rond Pasen in de gevangenissen worden uitgedeeld.

Meer informatie over de Paasgroetenactie is te vinden op [Paasgroetenactie | Protestantse Kerk in Nederland](#) . We hopen dat velen van u paasgroeten zullen schrijven. Hartelijk dank!
De gezamenlijke diaconieën

Scharlaken Koord

Afgelopen week werd ik verrast door een aardige attentie van het Scharlaken koord. Met deze attentie werd de gemeente hartelijk bedankt voor de 25 kersttassen die we dit jaar geschonken hebben aan het Scharlaken Koord.

De coördinator van het Scharlaken Koord gaf aan dat de ontvangers heel erg blij waren met de tassen. Cliënten van het Scharlaken Koord krijgen niet zo vaak een presentje.

Namens de diaconie, Marleen van Anken

Koffie en postzegels en oude telefoons

Elke eerste zondag van de maand kunnen er pakken koffie ingeleverd worden. Er staat een mand klaar om de pakken in te doen. Henk Vonk en Helma Zuidam brengen om beurten de koffie naar Stem in de Stad. Afgelopen keer brachten zij zestien pakken mee. Hartelijk dank aan de gulle gevers, Stem in de Stad is daar heel blij mee.

Vanaf 4 februari zal er ook weer een doos staan waar postzegels en oude telefoons ingezameld kunnen worden. Henk Vonk gaf aan dat dit elk jaar een mooi bedrag oplevert.

Dus graag oude postzegels en telefoons meenemen en doneren.

De Diaconie

VANUIT VORMING EN TOERUSTING

GELOVEN IN EEN GOD DIE ONS TE BOVEN GAAT

Twee lezingen van Karel Blei over het boek van Rick Benjamins 'Boven is onder ons; denken over God na God'

Op dinsdag 6 en 20 februari bespreekt dr. Karel Blei het boek 'Boven is onder ons', geschreven door de theoloog Rick Benjamins. De auteur wil in zijn boek laten zien hoe we na God toch zinvol kunnen denken en spreken over God.

Is er in ons moderne wereldbeeld nog plaats voor een God-daarboven? Waar, hoe, is die God dan te vinden? Wij zijn toch ook denkende mensen? Moet bij geloofszaken ons verstand niet meedoen? Vooral vrijzinnigen hameren daarop. Zoals nu Rick Benjamins. Hij werd onlangs benoemd tot hoogleraar vrijzinnige theologie aan de Protestantse Theologische Universiteit.

De titel van het boek van Benjamins geeft al zijn denkrichting aan. God ('Boven') is 'onder ons', d.w.z. temidden van ons. Benjamins bepleit een denken over God ná God, d.w.z. na het wegvallen van de traditionele Godsvoorstellungen. Het gaat hem om een antwoord op de vraag hoe je dan tóch nog (toch opnieuw) over 'God' kunt denken en spreken.

Karel Blei

Datum: dinsdag 6 en 20 februari 2024

Plaats: wijkgebouw Nieuwe Kerk, Nieuwe Kerkplein 28

Tijd: 20.00–22.00u (wijkgebouw open vanaf 19.30u)

Toegang: vrijwillige bijdrage

VAN DE STADSDOMINEE

Met het nieuwe jaar hoop ik wat vaker iets te laten zien van de dingen waar ik als stadsdominee namens de PGH mee bezig ben. Ik ontdekte dat het vóóraf communiceren vaak niet lukt vanwege de verschijningsdata van de kerkbladen. Maar in gesprek met Wil van Maris en Clazien Verheul kwam het idee op om dan toch als terugblik iets meer te delen van mijn werkzaamheden. En terwijl ik dit schreef zag ik toch ook de mogelijkheid om alvast iets te delen van twee projecten die we aan het voorbereiden zijn.

Ds. Tom de Haan

Terugblik Kerst Dreefschool

Ieder jaar viert de Dreefschool kerst in de Grote of St.-Bavokerk en via mijn kinderen maak ik dat al een paar jaar mee. Dit jaar werd ik voor het eerst gevraagd of ik als stadsdominee een rol wilde vervullen in deze kerstviering. Dat was een mooie kans om de verbinding met onze Protestantse Gemeente wat steviger te maken. Samen met de directeur Chantal Kock heette ik iedereen welkom, en staken we de paaskaars aan. Halverwege de viering

Foto: Elianne Meijer

waarin elke klas een bijdrage leverde in toneelvorm, liedjes, of poëzie, had ik een kleine overdenking. Met de kinderen stelde ik de vraag hoe het komt dat we straks in het jaar 2024 leven. Drie dappere kinderen waagden een goede poging, waarbij één zei: “Omdat wij niet de eersten zijn.” Vervolgens wees een opgewonden halve klas mijn dochter Janne aan om het antwoord te geven. En zij wist inderdaad dat we onze jaren zijn gaan tellen met de geboorte van het kerstkind. De tweede vraag waar we bij stilstonden was hoe bijzonder het is dat we dit kerstkind zó belangrijk vinden, terwijl het in een stal geboren wordt. Dat moet dus wel een ándere manier van belangrijk zijn dan de sterren en politici van vandaag. Een aantal juffen verzekerde me na afloop nog dat de kinderen écht wel hadden geleerd dat het jaar 0 bij Jezus begint. Ik hoop dat deze eerste samenwerking tot wat meer verbinding kan leiden tussen de Dreefschool en de PGH.

Als theoloog bij de filosofiekring van Stadsklooster

De meesten van u zullen weten dat ik al snel na mijn komst in Haarlem ook verbonden ben aan Stichting Kerk zonder Grenzen. Stadsklooster Haarlem is inmiddels eigenlijk de voortzetting van deze stichting en is daarom ook van Bloemendaal naar nr. 7 van de Oude Groenmarkt, tegen de Bavo aan verhuisd. Tijdens de zwemlessen van mijn kinderen in het Boerhavebad, ontmoette ik een jaar of twee geleden filosoof en ethicus Jean Philippe de Jong. Hij wilde graag ook in Haarlem iets concreets doen met mensen en filosofie. En zo kwam het dat hij bij Stadsklooster met filosofie series rondom onze manier van denken begon. De laatste twee van die series waren rondom een thema, dat op vier avonden van alle kanten werd bekeken. Toen we daarover spraken in de voorbereiding kwam het idee op of ik als theoloog niet aan kon schuiven op de laatste avond, om dan ook een meer theologisch of bijbels perspectief op dat thema te geven. Zo kwam het dat ik aan het einde van afgelopen jaar bij mocht dragen aan twee hele inspirerende avonden in Boekhandel Athenaeum rondom het thema ‘groei’, en ‘de kloof’.

Bij het thema ‘groei’, bleek de bijbel eigenlijk twee duidelijke perspectieven te hebben. Ten eerste wordt groei steeds als wonder gezien, en daarmee dus als iets ‘van God’. Maar ten tweede blijkt groei niet persé goed te zijn. Het goede graan en het onkruid groeien immers beide even hard. Zo verlegt de bijbel eigenlijk al het accent van groei, naar de vraag welke vruchten er worden voortgebracht. Dat zou voor onze tijd ook een belangrijke perspectiefwisseling zijn!

Bij de ‘kloof’, bleek in de eerdere avonden al dat we dit vaak als een negatief begrip zien. Een kloof verdeelt immers iets wat eigenlijk één zou moeten zijn, denk maar aan de ‘loonkloof’, de ‘armoedekloof’, etc. Op de laatste avond zette ik daar het scheppingsverhaal uit Genesis naast: Uit de chaos doet God eigenlijk niet veel meer dan het scheiden van dingen: licht en donker, hemel en aarde, water en land. Als je het zó bekijkt, is de kloof eigenlijk de plek waar voor ons mensen de levensruimte is. Ook dit bleek een aanzet tot een inspirerend gesprek. Voor mij als theoloog voelde het alsof ik echt de krenten uit de pap kreeg, door met een groep in gesprek te mogen gaan die al zo grondig een thema had behandeld. Dat was met name ook te danken aan de heldere en open benadering van Jean Philippe. [De volgende serie bij Stadsklooster](#) gaat over ‘Eindigheid’, daar schuift dan op de laatste avond een rouwdeskundige aan.

Foto: Jaap Kroon

Vooruitblik:

Gospelworkshop Stadsklooster en Witte Donderdag in de Bavo

Judith van der Wild van Stadsklooster klopte bij Willemijn en mij aan met de mooie vraag of zij in maart vier workshops Gospelzingen op zondagavonden in de Bavo mochten organiseren. Dat leek ons een prachtig idee, vooral als die workshops misschien zouden kunnen leiden tot een mooie bijdrage aan de Witte Donderdag maaltijd die we dit jaar voor de derde keer in het koor van de Bavo organiseren. Inmiddels hebben we met de muzikant Elisha Amonoo-Neizer daarover contact gehad en blijkt ook hij enthousiast over deze verbinding. Dus wie straks op Witte Donderdag bij de maaltijd aanschuift mag óók onder zijn leiding mee gospel zingen. Willemijn en ik kijken er alvast naar uit.

Witte Donderdag 2023, foto: Jaap Kroon

Haarlemse Dichtlijn op Hemelvaartsdag in de Bavo

Vorig jaar werd ik door het bestuur van de Haarlemse Dichtlijn uitgenodigd om tijdens hun jaarlijkse Poëziefestival op Hemelvaartsdag op één van de podia de dichters aan te kondigen. We hadden vooraf een boeiend gesprek en het klikte. Zo was ik daarom op Hemelvaartsdag in het Verhalenhuis (de Immanuëlkerk in Haarlem Noord). Ik vond het inspirerend en ook wel ontroerend om te zien hoe bijna honderd dichters hun eigen werk voordroegen en was ook verrast door de hoeveelheid religieuze thematiek in die gedichten. In november kwam de vraag van het bestuur van de Dichtlijn of ze komende Hemelvaart in de Bavo terecht zouden kunnen voor het Poëziefestival. Normaal zijn we dan gesloten, dus we moesten even zoeken hoe en onder welke voorwaarden dit toch mogelijk zou zijn. Dat is gelukt, met als gevolg dat dit jaar rond Hemelvaart er bijna honderd dichters aan de slag zullen gaan met het thema 'Hemel', waarbij ik als stadsdominee werd gevraagd om 'een preek' te houden over de hemel. Zo blijken de tijden langzaam toch echt te veranderen. Wie dat wil, kan daar bij zijn iedereen is welkom. Alleen als je je eigen werk wilt voordragen, neem dan contact op met [De Haarlemse Dichtlijn](#).

AANRADER

Matthäus Passion van Johann Sebastian Bach door de Christelijke Oratorium Vereniging Haarlem

Bachs Matthäus Passion is, bijna 300 jaar na de eerste uitvoering, nog steeds in staat om luisteraars te raken en te ontroeren. In een wereld waarin conflicten, geweld en natuurrampen aan de orde van de dag zijn, is het verhaal van het lijden en sterven van Christus hoopgevend en troostend.

De Christelijke Oratorium Vereniging Haarlem brengt al sinds 1929 de Matthäus Passion ten gehore, met professionele solisten en instrumentalisten. Ook op Goede Vrijdag 2024 wordt dit meesterwerk uitgevoerd, in de prachtige Grote Zaal van PHIL Haarlem. U bent van harte welkom om te komen luisteren, op vrijdag 29 maart, om 19.30u.

De instrumentale begeleiding wordt verzorgd door het barokensemble Accademia Amsterdam.

De solisten zijn:

- Martha Bosch, sopraan
- Helena van Heel, mezzosopraan
- Falco van Loon, tenor (evangelist)
- Jan Willem Baljet, bariton (Christus)
- Marijn Zwitserlood, bariton (aria's)
- Joost van Velzen, tenor (aria's)

Het geheel staat onder leiding van dirigent Piet Hulsbos.

Kaarten zijn te verkrijgen via PHIL Haarlem. Toegangsprijs: 1e rang € 38,50; 2e rang € 35,50; 3e rang € 32,50; 4e rang € 29,50; jongeren t/m 18 jaar betalen € 18,00.

Garderobe en pauzedrankje zijn inbegrepen.

Het is mogelijk om in de voorverkoop een concertabonnement voor de concerten van COV Haarlem te kopen. Belangstellenden daarvoor kunnen een mail sturen aan concertabonnee.covhaarlem.nl. Zij ontvangen dan een mail met de gang van zaken daaromtrent.

COLLECTE-OPBRENGSTEN

November 2023

datum	Diaconie	Kerk	derde	
5 nov	217,00		158,45	Collecte Najaarzending
12 nov	204,16	278,42		
19 nov	236,20	191,00		
26 nov	199,95	162,85		

CONTACT

Grote Kerk Kerkelijk bureau	Grote Markt 22, 2011 RD Haarlem 023 553 20 40 info@bavo.nl <i>Bezoek: ma t/m vr 10-17u</i>
Nieuwe Kerk en wijkgebouw	Nieuwe Kerkplein 28, 2011 ZT Haarlem 023 553 20 40 info@bavo.nl
Koster	Ruud Balkenende 06 233 52 870 koster@bavo.nl

Wijkkerkenraad	Stéphan Thijs (voorzitter) voorzitter@bavo.nl
Wijkpredikant di-middag en woensdag vrij	Ds. Willemijn van Dijk-Heij 06 128 74 781 predikant@bavo.nl
Ouderenpastor	Esther van Bijsterveld-Overes 06 181 54 610 ouderenpastor@pg haarlem.nl
Jeugdouderling	Heleen van Leeuwen 06 486 46 948 heleenvanleeuwen@hotmail.com
Missionair predikant	Ds. Tom de Haan 06 164 74 041 tjdhaan@gmail.com
Oude Bavo Cantorij	Anton Pauw (cantor) 06 153 78 374 NL26 INGB 0005 5151 66
Publiciteit	Nelleke Bouma n.bouma61@gmail.com
Redactie kerkblad	vdtgbavo@gmail.com
Autorijdienst	Milko Schotvanger 06-22959024
Vertrouwens- personen	Sandra Struys (1) en Bart Baak (2) vertrouwenspersoon.centrum1@pg haarlem.nl vertrouwenspersoon.centrum2@pg haarlem.nl
ZWO	NL31 INGB 0000 4753 44 t.n.v. Diaconie Protestantse Gemeente NL 29 RABO 0373 7114 33 voor bijdragen en overige zaken
Wijkkas	Lodewijk Houthoff (penningmeester) 06 412 19 636 wijkkaswijkgemeentecentrum@gmail.com NL23 INGB 0000 5985 81 t.n.v. Prot. Gem. Haarlem-Centrum
Diaconaal bureau	Zomerkade 165, 2032 WC Haarlem 023 531 01 38 info@diaconie haarlem.nl NL14 RABO 0373 7375 05
Wijkdiaconie	Marleen van Anken (voorzitter) 023 527 27 50 marthavananken@gmail.com NL71 INGB 0004 3114 59 t.n.v. Wijkdiaconie Prot. Gem. Haarlem- Centrum
Stem in de Stad	Nieuwe Groenmarkt 22, 2011 TW Haarlem 023 534 28 91 info@stemindestad.nl NL15 INGB 0002 8292 40

VOLGEND KERKBLAD

De uiterste inleverdatum van kopij voor het volgende wijkblad:

donderdag 22 februari 2024

Wij verzoeken u uw bijdrage tijdig per e-mail aan te leveren vdtgbavo@gmail.com.